

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
5 september 2023

Ons kenmerk
PZH-2023-839171251
DOS-2007-0015748

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Windenergie in Lansingerland en Katwijk

Geachte Statenleden,

In het coalitieakkoord is afgesproken om de komende vier jaar de Regionale Energiestrategieën te realiseren onder meer met wind op land. De provincie is op grond van artikel 9e van de Elektriciteitswet bevoegd gezag voor windparken van 5 tot 100 MW. In de meeste gevallen zien we af van het toepassen van deze bevoegdheid en laten we de vergunningverlening en ruimtelijke inpassing aan de gemeente over. Sinds kort zijn er twee gemeenten waarin de provincie zelf stappen zet voor de ontwikkeling van windenergie: Lansingerland en Katwijk. Voor de locatie in Lansingerland nemen we op verzoek van uw Staten de regie om duidelijkheid te krijgen over de locatie Prisma/Bleizo/Overbuurtsche Polder. De raad van Katwijk heeft de regie voor de realisatie van windenergie teruggegeven (zie brief in de bijlage). Met deze brief informeren we u over onze voorgenomen aanpak op deze twee locaties.

Windenergie in Lansingerland

De gemeente Lansingerland is één van de partners in het Convenant windenergie Rotterdamse regio en in de RES Rotterdam Den Haag. In beide samenwerkingen is de provincie Zuid-Holland ook partner. De gemeente (en de andere samenwerkingspartners) heeft zich gecommitteerd aan de doelstellingen van zowel het convenant als de RES om windenergie te realiseren. Hiervoor is de locatie Bleizo/Prisma/Overbuurtsche Polder aangewezen op kaart 16 van de provinciale Omgevingsverordening. Sinds 2017 is door de provincie aangegeven dat dit een zoeklocatie is voor windenergie. Sinds 2021 maakt deze locatie als pijlpijnproject onderdeel uit van het bod van de RES Rotterdam Den Haag.

Vanuit hun samenwerkingsverband op de locatie Bleizo-West hebben de gemeenteraden van Lansingerland en Zoetermeer in 2021 het Ontwikkelperspectief PROEftuin BLEIZO vastgesteld, waarmee de zoeklocatie voor wind ook in beeld is voor de bouw van 4.000 tot 6.000 woningen en kleinschalige bedrijvigheid. Dit is niet te combineren met de realisatie van windenergie. Daarom heeft u in uw [Statenbesluit van 2 februari 2022](#) de gemeente gevraagd om met informatie te komen op basis waarvan uw Staten een integrale heroverweging kunnen maken voor de functies op Bleizo-West. Een alternatieve locatie voor windenergie was onderdeel van die gevraagde informatie (zie ook brief van 16 mei jl. met kenmerk PZH-2023-832276745). De voortgang van de gemeente op het aanleveren van de gevraagde informatie, is onvoldoende om de doelstellingen van het

windconvenant tijdig te realiseren (2025). Daarnaast komt ook de deadline van de RES steeds dichterbij (2030).

Bleizo-West in coalitieakkoord 2023-2027

Op 19 juni jl. is het coalitieakkoord 'Krachtig Zuid-Holland 2023-2027' gepresenteerd. Hierin hebben de coalitiepartijen opgenomen dat: *“de provincie op zoek gaat naar een alternatieve locatie voor windenergie op het grondgebied van de gemeente Lansingerland en met een projectbesluit windenergie op die locatie mogelijk maakt. Indien er in het najaar 2023 geen alternatieve locatie gevonden is die aan de gestelde voorwaarden voldoet, start de provincie het proces van een projectbesluit voor windenergie op Bleizo-West, of een andere locatie op het grondgebied van Lansingerland, om de opgave voor circa 15 MW¹ te realiseren. Pas als een alternatieve locatie voor windenergie onherroepelijk vergund is, kunnen op Bleizo-West woningen en bedrijven worden gerealiseerd. Geen bouwvergunning zonder windvergunning: het onherroepelijk vergunnen van een alternatieve locatie voor windenergie is randvoorwaardelijk om op Bleizo-West woningen en bedrijven te mogen realiseren.”* Daarmee heeft de provincie de regie op de ontwikkelingen op Bleizo-West naar zich toe getrokken.

In de heroverweging door uw Staten zijn naast energie en wonen, ook de aspecten economie en gezonde leefomgeving van belang. In het coalitieakkoord is één aspect, namelijk het zoeken naar een kansrijke locatie(s) voor windenergie, eruit gelicht en randvoorwaardelijk gemaakt aan de realisatie van het ontwikkelperspectief voor Bleizo-West. Dat heeft tot gevolg dat de heroverweging door uw Staten nog steeds aan de orde is, maar pas kan plaatsvinden na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning die nodig is voor het realiseren van de windturbines. Een eventueel heroverwegingsbesluit van de Staten tot wijziging van de functie van Bleizo-West is vervolgens aanleiding tot wijziging van het provinciaal Omgevingsbeleid.

Plan van aanpak Lansingerland

Gemeente Lansingerland heeft in 2021 een gemeentebreed haalbaarheidsonderzoek uit laten voeren naar mogelijke plaatsingslocaties van windturbines (zie brief van 9 maart 2022 met kenmerk PZH-2022-801631160). Dit heeft geresulteerd in vier potentieel kansrijke zoekgebieden voor windenergie. Om in het najaar een besluit te kunnen nemen, hebben Gedeputeerde Staten er voor gekozen om geen eigen haalbaarheidsonderzoek te starten, maar uit te gaan van deze vier zoekgebieden die uit de verkenning van de gemeente is gekomen en van daaruit deze gebieden verder te onderzoeken. Dit doen we door:

1. *Kansrijke gebieden te beoordelen aan ons eigen provinciaal beleid*
Op basis van intern beschikbare kennis over ruimte, wonen, ruimtelijke kwaliteit, natuur, erfgoed, recreatie en economie willen we de vier kansrijke gebieden beoordelen vanuit het provinciaal oogpunt. Wat zijn de belemmeringen vanuit ons eigen beleid, en welke kansen zien we om opgaven te combineren? Is wijziging van het beleid nodig?
2. *Toetsing van kansrijkheid ontheffing hoogtebeperkingen luchthaven*
Vanwege de nabijheid van Rotterdam The Hague Airport heeft een groot deel van het grondgebied rondom Lansingerland te maken met een hoogtebeperking. Om de kansrijkheid van een ontheffing van de hoogtebeperking vanuit de luchthaven te kunnen bepalen, maken

¹ In het coalitieakkoord is 3 MW meer afgesproken dan in het Convenant windenergie Rotterdamse regio uit 2012. De reden hiervoor is dat sinds 2012 de opgave voor hernieuwbare opwek op land groter is geworden, onder andere omdat de vraag naar elektriciteit toeneemt.

we gebruik van de inzichten van een eerder in opdracht van de gemeente uitgevoerd aeronautische quick-scan.

3. *Grondeigendom in kaart*

Voor de ontwikkeling van windenergie is medewerking van de grondeigenaar essentieel. Daarom is het goed om nu al inzicht te hebben op het grondeigendom.

4. *Onafhankelijke beoordeling kansrijkheid*

Een onafhankelijk, gespecialiseerd bureau wordt gevraagd om een onafhankelijk oordeel te geven op de eigen provinciale toetsing, een marktconsultatie te doen en de business case opnieuw te bekijken. Die laatste twee vragen zijn belangrijk, omdat de elektriciteitsmarkt de afgelopen jaren op een aantal aspecten is veranderd. Daarbij wordt nadrukkelijk ook gezocht naar een energievoorziening die wil deelnemen in de ontwikkeling van windenergie.

5. *Bespreken kansrijke gebieden met de omgeving*

Hoewel in deze fase nog niet duidelijk is of en zo ja, waar windenergie in de gemeente gerealiseerd gaat worden, is het betrekken van belangrijkste belanghebbenden in deze fase belangrijk voor acceptatie van besluiten in de toekomst.

Op basis van de informatie uit stappen 1 tot en met 5, die aanvullend zijn op de informatie die al beschikbaar is, zullen Gedeputeerde Staten dit jaar nog besluiten of en zo ja, welke locatie(s) kansrijk is(zijn) voor de ontwikkeling van windenergie in Lansingerland. Afhankelijk of de gekozen locatie(s) onderdeel zijn van de provinciale Omgevingsverordening, leggen we u daarna een besluit voor om de wijziging van het Omgevingsbeleid te starten en de procedure voor een projectbesluit in gang te zetten.

In gesprek met Lansingerland en Zoetermeer

Afgelopen week hebben gedeputeerden Koning en Potjer gesproken met de betrokken wethouders van Lansingerland en Zoetermeer over het plan van aanpak en de rol van beide gemeenten hierbij. Alle partijen hebben in dit gesprek benadrukt dat samenwerking noodzakelijk is zowel bij de locatiekeuze voor windenergie als in de integrale afweging rondom het ontwikkelperspectief voor Bleizo-West. We zullen daarom beide gemeenten blijven betrekken bij de stappen die we zetten en accepteren dat de gewenste betrokkenheid van de afzonderlijke gemeenten verschilt in bijvoorbeeld de participatie die de provincie inzet rond de windlocaties.

Katwijk

In 2014 heeft de provincie een bestuurlijke overeenkomst gesloten met de gemeente Katwijk over de realisatie van windenergie bij het Valkenburgse Meer. De gemeente had in deze overeenkomst een inspanningsverplichting *“ervoor te zorgen dat op 1 juli 2016 de besluitvorming voor de betreffende locatie(s) windenergie zover gevorderd is dat het ontwerp bestemmingsplan voor de realisatie van de windturbines ter inzage ligt of [...] een (herroepelijke) omgevingsvergunning voor het realiseren van de windturbines is verleend.”*.

Deze inspanningsverplichting hield in dat de gemeente zich zou inzetten om binnen twee jaar windturbines mogelijk te maken bij het Valkenburgse Meer.

De gemeente ziet geen mogelijkheden om windturbines op deze locatie te realiseren. De gemeenteraad van Katwijk heeft op 4 juli 2023 daarom besloten om de regie van de ontwikkeling van windenergie terug te geven aan de provincie. Als provincie herkennen we de redenatie van de

gemeente dat het realiseren van windturbines op deze locatie complex is, maar we gaan vooralsnog niet mee in de conclusie dat windenergie op deze locatie onmogelijk is. De ontwikkeling van windenergie is lastig op meer plaatsen in Zuid-Holland vanwege de schaarse ruimte. Daarom willen we ons maximaal inzetten om windenergie daadwerkelijk te ontwikkelen op locaties die aangewezen zijn op kaart 16 van de provinciale Omgevingsverordening of locatie die voor windenergie zijn opgenomen als zoekgebied in de RES. Beide geldt voor de locatie nabij het Valkenburgse Meer.

Nu de regie van de ontwikkeling van windenergie op de locatie Valkenburgse Meer weer bij de provincie ligt, zullen wij in de komende periode een haalbaarheidsonderzoek uitvragen. Voor dit haalbaarheidsonderzoek zal gebruik gemaakt worden van de laatste technieken en inzichten. Een businesscase en marktconsultatie zullen onderdeel zijn van dit onderzoek.

In de omgeving van het Valkenburgse Meer hebben zowel de provincie als de gemeente Katwijk verschillende ambities en projecten op het oog, zoals woningbouw bij Valkenhorst en Warmtelinq. Er zijn ook andere ontwikkelingen zoals bij Zijlhoek, het Natuurnetwerk Nederland en het provinciaal recreatiegebied rond het Valkenburgse Meer die in samenhang met de ontwikkeling van windenergie rondom het Valkenburgse Meer moeten worden gezien.

Wij verwachten dat de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek begin volgend jaar beschikbaar zullen zijn. Uiteraard zullen wij u en de omgeving van het Valkenburgse Meer op de hoogte houden van de verschillende stappen die we zetten en de ontwikkelingen die plaatsvinden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J.N. Baljeu

Bijlagen

bijlage bij GS Brief aan PS_2023 07 04_Gemeente Katwijk op besluit teruggeven bevoegd gezag